

Vedtak i Transportklagenemnda - Kollektivreiser

Sammendrag

Krav om frafall av ilagt gebyr som følge av manglende billett i ubetjent vogn.

Dato

19.01.2018

Saksnummer

2017-02792

Tjenesteytere

NSB AS

Klager har i det vesentlige anført

Klager tok toget fra Oslo lufthavn 31. oktober 2017.

Klager hadde i forkant av reisen blitt informert av sine kollegaer at det var mulig å kjøpe billett av konduktøren på toget. Klager gikk derfor ombord på toget i påvente av konduktøren skulle komme. Da konduktøren kom og klager overleverte kredittkortet for å betale, sa konduktøren at klager måtte betale et gebyr som følge av manglende billett. Konduktøren informerte videre at dersom klager hadde sittet i vognen foran, som klager gikk ombord i først, hadde han sluppet gebyret.

Klager viser til at han ikke hadde kjennskap at man ikke fikk kjøpt billett i alle vognene på toget. Klager opplyser at han nylig flyttet til Nannestad og må bruke bil. Han har tidligere har bodd andre steder i landet og ikke kjent med reisevilkårene for kollektivtransport i Oslo området.

Klager påpeker også at han i lys av sin stilling som forsvarsansatt er pålagt å reise på billigst måte, da kostnaden blir refundert av arbeidsgiver. Det er derfor heller ikke ønskelig for klager å unnlate å kjøpe billett.

Klager krever derfor at NSB frafaller gebyret.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

NSB viser til innledningsvis at dersom en f.eks reiser med kollektivselskapet Ruter sin t-bane/trikk må billett kjøpes på forhånd. Det er ikke salg om bord. Vogner på T-banen er ikke merket innvendig/utvendig med at det må foreligge gyldig billett. Det forutsettes at man vet og har satt seg inn i regler for kjøp og bruk på forhånd. Benytter man Ruter sine busser må de reisende også betale et ombordtillegg dersom man kjøper billett

hos sjåfør, og hos Ruter er det kun kontant betaling. Altså på enkelte transportmidler får du ikke kjøpt billett ombord overhodet - og der billett kan kjøpes ombord vil det normalt tilkomme et gebyr, og det kan være begrensninger på betalingsmåte. Generell hovedregel ved kollektivreiser i dag er imidlertid å kjøpe billett på forhånd.

Klager har bostedsadresse som er innenfor Ruter sitt takstområde, så det må antas at han har noe kjennskap til Ruter sine billetter. Ruter sine billetter kan benyttes på NSBs tog i Oslo og Akershus.

NSB presiserer at man kan kjøpe billett via forhåndsbetalt NSB/Ruter reisekort, eller kjøpe billett i kiosker eller via app. Ved Oslo lufthavn er det flere billettautomater, samt billettsalg ved betjent skranke. Mulighetene til å kjøpe billett på forhånd er derfor mange.

Dersom man ønsker å kjøpe billett ombord må man selv passe på å ta plass i betjent vogn. Klager ble påtruffet i billettkontroll på tog 507 etter avgang fra Oslo lufthavn i ubetjent vogn. Klager kunne ved kontroll ikke fremvise gyldig billett for reisen han benyttet seg av, og ble korrekt ilagt gebyr. NSB presiserer at dørene på toget stenger ca.15-20 sekunder før toget faktisk går. NSBs konsept med ubetjente/betjente vogner har eksistert i over 25 år.

De ubetjente vognene er tydelig merket utvendig og innvendig med "kun gyldig billett" og skiller seg fra resten av dørene på toget med at dørene er oransje. NSB viser til vedlagt dokumentasjon på merking av vogner.

Kjøp av billett skal være utført før ombordstigning i ubetjent vogn. Når klager til tross for tydelig merking av vogn med "kun gyldig billett" allikevel velger å ta plass uten å ha gyldig billett, så løper klager en risiko som her realiserte seg da det ble utført billettkontroll på denne avgangen. Klager kunne ikke fremvise gyldig billett ved kontroll. NSB kan heller ikke frafalle gebyret på det grunnlag at han var på tjenestereise.

NSB opprettholder derfor krav om betaling av kontrollgebyret.

Nemnda bemerker

Klager ble ilagt gebyr ved kontroll på NSB-tog fra Gardermoen den 31. oktober 2017 da han satt i ubetjent vogn og ikke hadde kjøpt billett.

Det fremgår av NSBs transportvilkår § 4 C at passasjerer som ved kontroll ikke kan fremvise gyldig billett, vil bli ilagt gebyr. Bestemmelsen er objektiv og gebyr kan således ilegges selv om passasjerer ikke har opptrådt klanderverdig.

Klager satt uten billett i ubetjent vogn og vilkårene for å ilagge gebyr var dermed oppfylt.

Klager viser til at han hadde fått opplyst av kolleger at han kunne kjøpe billett på toget. Han var opptatt av å rekke toget og ikke av hva som sto på dørene.

Nemnda bemerker at dørene på de ubetjente vognene er tydelig merket med at det kreves gyldig billett.

Nemnda finner ikke å kunne anbefale att gebyret frafalles. Nemnda har forståelse for at reaksjonen med gebyr kan oppleves streng i et tilfelle som dette. Av hensyn til reiseforetakene er det imidlertid behov for en konsekvent praksis. Etter nemndas praksis legges dette til grunn også overfor passasjerer som sjelden reiser med kollektive transportmidler.

Vedtak

Transportklagenemnda Kollektivtransport finner ikke å kunne anbefale at klagen tas til følge.

Vedtaket er enstemmig.

Nemndas representanter

- Anne Austbø (leder)
- Kristoffer Sørli (Forbrukerrådet)
- Elling Olav Longva
- Heidi L. Hansen (Flytoget)
- Else Anette Grannes